

DEZVOLTAREA UNEI CULTURI DE COOPERARE PRIN PREDAREA ȘI ÎNVĂȚAREA ISTORIEI

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

UNITĂȚI DE INSTRUIRE PENTRU PROFESORI

„Istoria poate contribui la o mai bună înțelegere, toleranță și încredere între indivizi și între popoarele Europei, sau poate deveni o forță a divizării, violenței și intoleranței. De aceea, predarea istoriei poate fi atât o unealtă a păcii și reconcilierii în zonele de conflict și post-conflict, cât și a toleranței și înțelegerii în abordarea unor fenomene ca migrația, imigrarea și schimbările demografice”.
Recomandarea 1880 (2009) a adunării Parlamentare a Consiliului Europei: [Predarea istoriei în zonele de conflict și post-conflict.](#)

PUBLICAȚIE ELECTRONICĂ

— ***Dezvoltarea unei culturi a cooperării prin predarea și învățarea istoriei*** este o carte electronică interactivă, cu link-uri la surse externe. Este destinată utilizării în formarea profesorilor. Se potrivește oricărui mod de instruire a profesorilor: inițial, concurrent, pentru profesori angajați și pentru cursuri de formare continuă. Publicația este concepută pentru studiu individual, dar poate fi folosită și de grupuri de studenți în perioada de formare inițială care învață împreună. Se anticipează ca tutorii și mentorii cursanților să fie implicați în monitorizarea evoluției studenților lor și în înțelegerea problemelor prezentate în material și să propună teme suplimentare.

ACTIVITĂȚILE CONSILIULUI EUROPEI ÎN CIPRU: PROIECTUL DE PREDARE A ISTORIEI 2012-2016

— ***Dezvoltarea unei culturi a cooperării prin predarea și învățarea istoriei*** este rezultatul proiectului bilateral de educație istorică în Cipru al Consiliului Europei (CoE). Principalul partener al CoE în acest proiect a fost Asociația pentru Dialog Istoric și Cercetare (ADIC), o organizație neguvernamentală unică și care strânge laolaltă educatori în domeniul istoriei din toate comunitățile de o parte și alta a Liniei de Demarcației.

■ Programul pe termen lung a fost:

- ▶ **Etapa 1:** 2004-2010: Staibilirea bazei de cooperare și reconciliere prin seminare de instruire a profesorilor. Rezultatul acestei etape a fost producerea următorului set de materiale de predare și învățare, bazate pe nevoile profesorilor ciprioți:
 - [Perspective multiple în predarea și învățarea istoriei](#), Nicosia, 2004;
 - Folosirea surselor în predarea și învățarea istoriei ([Volumele 1 și 2](#)), Nicosia 2005;
 - [O privire către trecutul nostru](#), Strasbourg 2011.
- ▶ **Etapa a 2-a:** 2011-2012: Distribuirea materialelor de predare-învățare și a ideilor și conceptelor din spatele lor. Rezultatul a fost o cooperare activă peste tot în Cipru și implicarea educatorilor și elevilor din toate comunitățile.
- ▶ **Etapa a 3-a:** Continuarea programului de instruire implicând colaborarea internațională și schimburi între educatorii ciprioți și omologii lor europeni. Rezultatul a fost elaborarea unităților de formare a profesorilor, publicate sub titlul *Dezvoltarea unei culturi a cooperării prin predarea și învățarea istoriei*.

ISTORICUL ȘI SCOPURILE PROIECTULUI

■ TCarta electronică *Dezvoltarea unei culturi a cooperării prin predarea și învățarea istoriei* s-a născut dintr-o serie de seminare ținute în Cipru sub auspiciile Consiliului Europei și cu implicarea activă a Asociației pentru Dialog Istoric și Cercetare. Zone cheie pentru dezvoltarea profesională a profesorilor sunt reprezentate de șapte unități de instruire. Fiecare dintre acestea cuprinde o parte teoretică („Explorarea ideilor”) și o parte practică („Aplicarea ideilor”). Această a doua parte cuprinde planuri de lecții și sugestii pentru secvențe de predare. Această unealtă este legată de cerințele reformei în desfășurare în Cipru, dar include și o perspectivă mai largă și o gamă de abordări care ar putea fi folositoare pentru profesorii de istorie din alte state membre ale Consiliului Europei.

■ Scopurile proiectului sunt:

- ▶ să sensibilizeze populația în legătură cu predarea și învățarea istoriei în toată complexitatea ei, în contextul diversității culturale și globalizării, bazată pe multiperspectivitate și având ca țintă depășirea stereotipurilor și prejudecăților și pentru întărirea proceselor de reconciliere, așa cum sunt ele reflectate în [Recomandarea \(2011\)6 privind dialogul intercultural și imaginea celuilalt în predarea istoriei](#), adoptată de Comitetul de Miniștri al CoE în 2011;
- ▶ să-i ajute pe tinerii ciprioți să dezvolte, prin predarea și învățarea istoriei, abilitățile și atitudinile care ajută la traiul în cooperare. Aceste abilități și atitudini includ deschidere, empatie, inteligență emoțională, respect reciproc, ascultare activă și exprimare proprie.

CE CONȚINE CARTEA ELECTRONICĂ

■ Există o scurtă prezentare care explorează conceptele de cultură și cooperare. Aceasta e urmată de șapte unități de instruire discrete, tratând fiecare un aspect cheie privind dezvoltarea unei culturi a cooperării. Unitățile de instruire sunt:

- ▶ 1 Trebuie ca diferențierea să însemne diferit?
- ▶ 2 Dezvoltarea empatiei ca abilitate istorică
- ▶ 3 Gen și inclusivitate
- ▶ 4 Abordarea stereotipurilor
- ▶ 5 Societăți care trăiesc laolaltă
- ▶ 6 Folosirea literaturii, artei și filmului pentru a ajuta înțelegerea istorică
- ▶ 7 Predarea istoriei într-o eră digitală

■ Deoarece publicația este menită în principal pentru studiu individual, există un număr de puncte la care cititorul este rugat să întrerupă lectura și să se gândească la câteva întrebări. În Partea Întâi a fiecărei unități de instruire, acestea apar într-o casetă intitulată „Puncte de luat în considerare”; în fiecare Parte a Doua, ele au titlul „Activități cu studenții”.

■ Textul este variat, incluzând: narațiuni; citate; transcripții de interviuri; tabele; diagrame; fotografii și alte elemente vizuale; casete cu întrebări; planuri de lecții și foi de lucru.

■ Foile de lucru și alte materiale asociate cu lecțiile sunt disponibile pe pagini separate ale cărții electronice, astfel încât profesorii să le poată imprima și folosi la clasă.

O CULTURĂ A COOPERĂRII ȘI COOPERAREA CULTURILOR

■ Predarea istoriei poate juca un rol important în procesele de reconciliere, de construire a încrederii și de învățare sau reînvățare a traiului laolaltă. Un mod de a realiza acest lucru este de a îi ajuta pe tineri să identifice ce ar fi putut dezvolta sau moșteni în comun diferitele comunități. Predarea istoriei care ajută la promovarea cooperării și unității trebuie să recunoască natura complexă a încercării de a înțelege trecutul, evitând să-l prezinte pe „celălalt” ca pe un inamic real sau potențial, și să se ridice împotriva prejudecăților și stereotipurilor. Puncte cheie de înțelegere sunt cele ale diferențelor culturale și diversității și cum culturile au inter-relaționat, s-au întrepătruns și au devenit divergente de-a lungul timpului. Abilitatea de a intra într-un dialog între culturi constituie un ingredient important în abordarea evenimentelor și problemelor dintr-o perspectivă multiplă. Acestea sunt câteva dintre principiile de bază ale acestei cărți electronice.

■ Declarația *UNESCO privind principiile cooperării culturale internaționale* (1966) afirmă: „Cooperarea culturală este un drept și o datorie pentru toate popoarele și toate națiunile, care trebuie să-și împărtășească reciproc cunoașterea și abilitățile.”

■ A Treia Reuniune la Nivel Înalt a șefilor de state și guverne a Consiliului Europei (2005) identifica dialogul cultural (inclusiv dimensiunea sa religioasă) ca un mijloc de a promova conștientizarea, înțelegerea, reconcilierea și toleranța, cât și pentru prevenirea conflictelor și asigurarea integrării și coeziunii societății. Aceasta s-a desprins și din Declarația Faro privind *Strategia pentru dezvoltarea dialogului inter-cultural* a Consiliului Europei.

■ Ideile și abordările aflate în cartea electronică sunt legate direct de proiectul inter-guvernamental în desfășurare al Consiliului *Europei Educația în scopul diversității și democrației: predarea istoriei în Europa contemporană*.

Cartea electronica interactivă este disponibilă la următoarea adresă:

<http://www.coe.int/culture-of-cooperation>

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 47 de state membre, dintre care 28 sunt membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE